

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: D. B., narozený dne X,
bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha,

o žalobě ze dne 12. 9. 2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2023, č. j. MPSV-2023/181227-915,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo částečně změněno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Karlových Varech, ze dne 26. 07. 2023, č. j. 14207/2023/ASS, kterým správní orgán rozhodl nepřiznat žalobci dávku příspěvek na živobytí na základě žádosti ze dne 08. 07. 2023, tak že podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu se v prvostupňovém rozhodnutí spojení „§ 33“ nahrazuje spojením „§ 21“ a podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu se rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve zbytku potvrzuje.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že žádá vydat příspěvek na živobytí ve výši 4500 Kč měsíčně (opakovaný nárok s platbou ZP od České republiky) v rozhodném období 7-2023 až 9-2023 (a také od 01-2020 až 6-2023) na základě zákona LZPS ČR (09.2023), 111-2006 sb. par. 10 odst. 2 par. 21 - par. 29, protože měl příjem nižší než životní minimum dle par. 21 - par. 29 (11/2006 Sb.). Podle žalobce úřad opakovaně vydával neplatné listiny a neoprávněně požadoval evidenci zprostředkování (nucená činnost je zakázána) a neoprávněně porovnával se skupinou osob, které zjevně měly příjem vyšší než životní minimum. Žalobce má daňové přiznání 0 Kč (bez zdanitelných příjmů), nepodniká, není v evidenci zprostředkování, nemá požitky, nemá stravné, nemá nasporeno, žije na dluh, posuzován jako jednotlivec v uzamčeném pokoji, ve vlastní části 1/6 zděného nedotknutelného přijatelného obydlí s 1/12 nádvoří s 1/6 žumpy a 1/12 studny s přijatelným vybavením. Průměrné měsíční výdaje (ročně) má asi 4500 Kč, což je na úrovni životního minima a půjčuje si od vlastní matky, která je v důchodu. Žádné další výdaje nemá, náklady bydlení představují asi 2/5 normativních nákladů a náklady na potraviny jsou asi 2/5 normativních nákladů částky stravného za měsíc. Dle par. 21 má příjem nižší než částku životního minima, dokonce jde o 0 Kč, a tím se domnívá, že má nárok na příspěvek na živobytí ve výši 4500 Kč. Je možné zmínit, že v textu zákona zrušili odst. 3 v par. 25 (zákon 111-2006 Sb.). Úřad tedy podle žalobce už nemá zmiňovat evidenci zprostředkování. Výpočet podle žalobce v srpnu 2023 je $3240 \text{ Kč} - 4500 \text{ Kč}$ (živobytí, stravné par. 9 odst. 1 c) - $(0,3 \cdot 3200 = 972 \text{ par. 9 odst. 2}) = 0 \text{ Kč}$ (vypočtený příjem) a dle par. 23 má nárok na 4500 Kč (protože sleduje nabídky na webu MPSV ÚP) (nesouvisející položky je možné vyloučit par. 9 odst. 4 ... např. brikety na zimu). Situace trvá už 44 měsíců a jednání je zdarma.). Podle žalobce je také možné zmínit nárok na zdravotní pojištění a splnění podmínky v par. 7 odst. 1f zákona č. 48/1997 Sb., kdy na žádost zdravotní pojišťovny stravné nepočká, zdravotní pojištění také nepočká.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí a poukázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni v obdobné věci žalobce ze dne 28. 02. 2022, č. j. 16 Ad 60/2021-197. Žalovaný dále uvedl, že žalobce požádal o dávku příspěvek na živobytí dne 08. 07. 2023. Při hodnocení nároku a výše dávky příspěvek na živobytí je posuzován samostatně, bez jakékoli další společně posuzované osoby. Žalovaný dále popsal průběh správního řízení s tím, že žalobce nesplňuje podmínky uvedené v § 3 odst. 1 zákona o PHN, tedy není považován za osobu v hmotné nouzi a z tohoto důvodu mu nebyla dávka příspěvek na živobytí přiznána. Žalovaný konstatoval, že se žalobci snaží vysvětlit, že i když je osobou zcela bez příjmů, s dluhy u zdravotní pojišťovny i u matky, jež mu půjčuje finanční prostředky na jídlo a bydlení a nachází se ve velmi těžké životní situaci, je nutné, aby pro překlenutí tohoto stavu vyvinul určitou aktivitu, přičemž jako nejsnazší řešení pro možné poskytnutí dávky příspěvek na živobytí, se jeví zaevidování žalobce do evidence uchazečů o zaměstnání, což však musí učinit sám žalobce. Napadené rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem, správní řízení netrpí vadami, pro něž by bylo nutno je zrušit, a proto navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.
4. V replice žalobce doplnil, že zákon zmiňuje očekávanou částku na měsíc žití životní minimum ve výši 4500 Kč (zmíněn výpočet živobytí v zákoně č. 111/2006 Sb., tedy par. 21 - par. 29) a osobně si vypůjčil průměrně měsíčně 4500 Kč. Je zřejmá podobnost částek, a tedy oprávněný nárok. Pokud získá příspěvek na živobytí, tak si nebude muset půjčovat, nebude se mu zvyšovat zadlužení či dokonce splatí dluh za jídlo a bydlení. Zásadní je v roce 2023 možnost udržet si obydlí a vybavení za jakékoli situace. (LZPS ČR nikdo nesmí být omezen na svobodě jen z důvodu, že nemůže dostát svým závazkům, správní jednání v obydlí pouze u podnikatelů, zákaz domovní prohlídky).

5. Žalobu soud neshledal důvodnou.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě správně poukázal na v daném případě rozhodné ust. § 3 odst. 1 písm. a) zákona o PHN, z něhož lze jednoznačně dovodit, že žalobce nesplňuje zde uvedené zákonné podmínky pro poskytnutí dávky příspěvek na živobytí, jelikož nebyl shledán za osobu, která je v hmotné nouzi.
7. Dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) zákona o PHN „*Nestanoví-li tento zákon jinak, osobou v hmotné nouzi není osoba, která není v pracovním nebo obdobném vztahu, popřípadě nevykonává tyto vztahy alespoň v rozsahu 20 hodin měsíčně, ani nevykonává samostatnou výdělečnou činnost a není vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, popřípadě osoba, která je v pracovním nebo obdobném vztahu, ale nemá z těchto vztahů v rozhodném období příjem, s výjimkou osoby, která je*
  1. *starší 68 let,*
  2. *poživatelem starobního důchodu,*
  3. *invalidní ve třetím stupni,*
  4. *osobou pobírající peněžité dávky nemocenského pojištění z důvodu těhotenství a mateřství nebo rodičem celodenně, osobně a řádně pečujícím alespoň o 1 dítě a z důvodu této péče pobírajícím rodičovský příspěvek, a to po dobu trvání nároku na rodičovský příspěvek a po této době takto pečujícím o dítě, které z vážných důvodů nemůže být umístěno v jeslích nebo v mateřské škole nebo obdobném zařízení,*
  5. *osobou osobně pečující o dítě ve věku do 10 let závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I nebo osobou osobně pečující o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), a to za předpokladu, že v žádosti o příspěvek na péči pro osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby byla uvedena nebo po přiznání příspěvku na péči příslušnému orgánu ohlášena jako osoba poskytující pomoc; je-li pečujících osob více, lze toto ustanovení použít pouze u jedné z nich, a to té, která byla určena jejich písemnou dohodou, a nedohodnou-li se, nelze toto ustanovení použít vůbec,*
  6. *poživatelem příspěvku na péči ve stupni II (středně těžká závislost), nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost),*
  7. *nezaopatřeným dítětem,*
  8. *uznána dočasně práce neschopnou,*
  9. *práce neschopná z důvodu, který by byl u pojištěnce pojištěného podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti,*
  10. *zaměstnancem, jemuž zaměstnavatel nevyplatil mzdu, plat, odměnu za práci nebo jejich náhradu v termínu jejich splatnosti.“*
8. Podle § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi „*Nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.*“
9. V posuzované věci žalobce žalobou napadl rozhodnutí žalovaného, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí ÚP ČR- krajské pobočky v Karlových Varech ze dne 26. 7. 2023 č. j. 14207/2023/ASS, kterým nebyla žalobci přiznána dávka příspěvek na živobytí na základě žádosti ze dne 8. 7. 2023 a rozhodnutí bylo podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu z části změněno tak, že se text „§ 33“ nahrazuje textem „§ 21“. V řízení byl žalobce při hodnocení nároku na uvedenou dávku posuzován samostatně bez jakékoli další společně posuzované osoby. I přes výzvu k objasnění tvrzení, že je žalobce osobou v hmotné nouzi a přes výzvu

k doložení podepsaných konkrétních dokumentů se žalobce sice na úřad práce dostavil, avšak skutečnost, že je osobou v hmotné nouzi neobjasnil a neprokázal. Dávka žalobci nebyla přiznána s odůvodněním, že nesplňuje základní podmínky stavu hmotné nouze uvedené v § 3 odst. 1 zákona o PHN, tedy není považován za osobu v hmotné nouzi. Tento názor žalobce nesdílí, neboť je přesvědčen, že jakožto osoba bez jakýchkoli příjmů má nárok na příspěvek na živobytí, a to nikoli za užití ustanovení § 3 zákona o PHN, ale za užití § 2 odst. 2a) a dalších ustanovení zákona o PHN. Žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně a přiléhavě odůvodnil kritéria, jež je nutno splnit pro vznik nároku na přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi s tím, že příjem je pouze jednou z veličin ovlivňujících nárok na uvedené dávky a vysvětlil důležitost vedení žadatele o tuto dávku v evidenci uchazečů o zaměstnání v případě, že uchazeč nesplňuje podmínku stavu hmotné nouze jiným způsobem, v té souvislosti odkázal na § 25 odst. 2 zákona o PHN s tím, že samotné hledání zaměstnání žadatelem, jenž však není (stejně tak jako žalobce) zaevidován v evidenci uchazečů o zaměstnání, není dostačující. S ohledem na to, že žalobce nesplňuje podmínky pro vyhodnocení stavu hmotné nouze dle § 3 odst. 1 písm. a) zákona o PHN, úřad práce se nezabýval určením nároku a výše dávky příspěvek na živobytí.

10. Ve výrokové části rozhodnutí ÚP ČR – krajské pobočky v Karlových Varech ze dne 26. 7. 2023 č. j. 14207/2023/ASS bylo uvedeno ustanovení § 33 zákona o PHN upravující podmínky nároku na doplatek na bydlení, namísto § 21 zákona o PHN, jenž upravuje podmínky nároku na příspěvek na živobytí. Žalovaný výrokem I. žalobou napadeného rozhodnutí napravil toto ryze formální pochybení, které nemělo vliv na posouzení věci. S ohledem na skutková zjištění postupoval žalovaný, stejně tak jako správní orgán prvního stupně v souladu se smyslem zákona, pokud v případě žalobce nepoužil ustanovení § 3 odst. 3 zákona o PHN.
11. Žalovaný, stejně tak jako správní orgán prvního stupně, postupoval v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi a rozhodl spravedlivě a správně. Ze skutkových zjištění bez důvodných pochyb vyplývá, že žalobci nemohl být příspěvek na živobytí přiznán z důvodu, že žalobce není osobou, jež si nemůže svůj příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním. Žalobce je v produktivním věku a jeho zdravotní stav i schopnost orientace v běžném životě mu umožňuje, aby se o své živobytí staral sám a nebyl závislý na pomoci státu formou příspěvku na živobytí či dokonce na pomoci své matky, jež je ve starobním důchodu. Žalobce byl v minulosti uchazečem o zaměstnání, následně mu úřad práce zaměstnání zprostředkoval, avšak žalobce pracovní poměr třetí den zaměstnání ukončil výpovědí. Od té doby žalobce nesplňuje žádnou z podmínek pro vyhodnocení stavu hmotné nouze a to včetně nezbytnosti vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, do níž se, i přes opakované vysvětlování nezbytnosti tohoto kroku správními orgány, odmítá nechat zaevidovat, ač k tomu nemá žádný objektivní důvod. Žalobce se v té souvislosti odvolává na to, že je zcela bez příjmů, má dluhy u zdravotní pojišťovny a u své matky, která mu půjčuje finanční prostředky na zajištění nejzákladnějších potřeb, avšak opomíjí, že je nezbytné, aby i on vyvinul alespoň minimální snahu tuto situaci změnit. V řízení přitom nebylo prokázáno, že by v projevení této snahy žalobci bránila nějaká objektivní překážka.
12. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
13. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu

nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 16. listopadu 2023

Mgr. Jana Komínková
samosoudkyně

v z. Mgr. Jaroslava Křivánek v.r.
samosoudkyně